

Finansiella riktlinjer

Östersunds kommunkoncern

Antagen av kommunfullmäktige 2018-12-17, § 231

INNEHÅLL

INLEDNING	1
1.1 SYFTE	1
KAPITALFÖRVALTNING	1
2.1 LIKVIDITETSHANTERING	1
2.2 KORTFRISTIG PLACERING	1
2.3 LÅNGFRISTIG PLACERING	1
2.4 MILJÖ OCH ETIK	2
SKULDFÖRVALTNING	2
3.1 UPPLÅNING	2
3.2 KONCERNINTERNA LÅN	2
RISKHANTERING	3
4.1 FINANSIERINGSRISK	3
4.2 LIKVIDITETSRIK	3
4.3 KREDIT- OCH MOTPARTSRISK	3
4.4 RÄNTERISK	3
4.5 VALUTARISK	4
4.6 OPERATIVA RISKER	4
4.7 ANVÄNDANDET AV DERIVATINSTRUMENT	4

INLEDNING

De finansiella riktlinjerna utgör ett komplement till finanspolicyn som är ett övergripande ramverk för finansverksamheten inom Östersunds kommunkoncern. I detta dokument regleras mer i detalj till exempel olika riskbegränsningar, samt vilka affärer som får göras med vilka motparter. För att skapa förståelse, helhet och sammanhang bör dokumenten läsas tillsammans.

Finanspolicyn anger att kommunstyrelsen ska fastställa om finansiella riktlinjer för Östersunds kommunkoncern.

1.1 Syfte

De Finansiella riktlinjerna syftar till att reglera hur finansverksamheten ska bedrivas. Detta genom att klargöra vilka ramar och limiter finansverksamheten ska förhålla sig till samt hur de finansiella riskerna ska hanteras inom kommunkoncernen.

KAPITALFÖRVALTNING

2.1 Likviditetshantering

Kommunens finanschef ansvarar för samordning, planering och förvaltning av kommunens likviditet. Kommunkoncernens kapitalströmmar ska vara samordnade i syfte att sänka räntekostnaderna genom effektiva betalningsrutiner och god likviditetsplanering.

Finansfunktionen skall tillse att det i kommunkoncernen vid varje tillfälle finns en tillfredsställande betalningsberedskap, vilken uppnås genom egen likviditet, avtalade kreditlöften och koncernkontokredit.

Riktlinjer för likviditet specificeras i 4.2 Likviditetsrisk.

2.2 Kortfristig placering

Vid händelse av överskottslikviditet ska medlen placeras så att en god avkastning erhålls samtidigt som placeringarna snabbt ska kunna omvandlas till likviditet utan betydande förluster vid avyttring.

Målet för den kortfristiga likviditetsförvaltningen är att kommunen alltid har en säkerställd betalningsberedskap så att en så god avkastning erhålls samtidigt som säkerheten inte åsidosätts.

För placering av överskottslikviditet är följande placeringsformer tillåtna

- Bankinlåning
- Räntebärande instrument (certifikat, statsskuldväxlar och obligationer)
- Korta räntefonder i SEK
- Placeringar ska ske enligt 4.3 kredit- och motpartsrisk.

Placeringarnas löptid och risktagande ska anpassas till vilken placeringshorisont som gäller i förhållande till framtida betalningar.

- Placeringarna får ha en löptid på upp till 3 år, med en genomsnittlig löptid på högst 12 månader. Räntefond tillåts inneha enskilda värdepapper med längre löptider, med en genomsnittlig löptid på 12 månader
- Placeringarna ska följa den miljö- och etiska hänsyn som anges i finanspolicyn 3.5 och finansiella riktlinjer 2.4

2.3 Långfristig placering

I de fall kommunfullmäktige fattar beslut om långfristig placering ska särskilda placeringsmandat eller placeringsriktlinjer upprättas.

2.4 Miljö och etik

Specifika begränsningar utifrån Östersunds kommuns värderingsgrund för bedömning av investeringar är

- Kommunkoncernen undviker helt att investera i företag som inte följer internationella normer och konventioner på områden som arbetsrätt: ILO, mänskliga rättigheter, grov korruption och grova miljöbrott.
- Kommunkoncernen undviker helt att investera i företag som är involverade i inhumana vapen (klusterbomber, personminor, kärnvapen och kemiska vapen). Utöver detta investerar kommunen inte i bolag vars omsättning till mer än 5 procent kommer från produktion och/eller distribution av tobak, alkohol, kommersiell spelverksamhet, krigsmateriel/vapen eller pornografi.
- Kapitalförvaltningen ska vara fossilfri och investeringar får därmed inte ske i bolag som ägnar sig åt prospektering, exploatering, utvinning eller produktion av kol, olja, gas, oljesand eller annan okonventionell fossil olja.
- Kapitalförvaltningen ska aktivt arbeta för att investera uranfritt.

SKULDFÖRVALTNING

3.1 Upplåning

Med upplåning avses alla former av finansiering och kreditlöften. Långfristiga lån får ej tas upp för placeringar. Undantaget är upptagande av planerad upplåning i förväg på grund av ett gynnsamt kredit-/ränteläge eller för att minska finansieringsrisken.

Följande generella riktlinjer ska gälla för kreditanskaffning

- Kreditanskaffningen ska vara bred dvs spridas på flera motparter och omfattas av lån från olika finansieringsformer exempelvis utgivande av certifikat, obligation eller banklån
- Låneportföljen bör ha en jämn förfalloprofil med hänsyn tagen till marknadsläget och kommunkoncernens likviditet
- Vid upplåning ska valet av lån styras av lägsta räntenivå inom de riskbegränsningar som anges i denna finanspolicy
- Om ett lån ska finansiera investeringar som inryms inom ramverket för grön obligation ska upplåning via en grön obligation övervägas om marknadsförhållandena tillåter det

Tillåtna upplåningsformer är

- Checkkredit eller kreditlöfte
- Certifikat
- Obligation
- Banklån från svensk eller utländsk bank
- Tecknande av skuldebrev med annan finansiell institution eller placerare

Det är endast tillåtet att låna i utländsk valuta om alla flöden valutakurssäkras.

3.2 Koncerninterna lån

Bolagen rapporterar regelbundet sina lånebehov till kommunens finanssenhet. Lånebehovet täcks genom koncerninterna lån från kommunen till bolagen. För dessa lån tecknar bolagen skuldebrev med kommunen.

De koncerninterna lånen ska ha ett affärsmässigt ändamål och ha affärsmässiga villkor.

Räntevillkoren för de koncerninterna lånen ska vara marknadsmässiga och baseras på Stibor 3 månader plus en intern räntemarginal. Med marknadsmässiga villkor vid utlåning avses det pris som är resultatet av en bedömning av följande delar

- *Kommunens finansieringskostnad.* Basen för marknadsmässiga villkor är kommunens verkliga eller bedömda finansieringskostnad.
- *Administrativ avgift.* Avgiften ska täcka kommunens kostnader för internbanksverksamheten och avgiften ska revideras vid behov utifrån verkliga kostnader.
- *Marknadsmässig marginal/riskpremie.* Påslaget syftar till att kompensera kommunen för risktagandet samt möta lagkrav på konkurrensneutralitet för de bolag som verkar i konkurrens med privata bolag.

Fastställande av marginalen görs enligt delegationsordningen.

RISKHANTERING

4.1 Finansieringsrisk

Internbanken ska begränsa finansieringsrisk genom god diversifiering avseende lånens förfallostruktur, upplåningsformer och långgivare.

Den genomsnittliga *kapitalbindningstiden* ska överstiga 2,0 år i kommunkoncernen. Därutöver ska del av *kapitalbindning under 1 år* inte överstiga 50 %.

4.2 Likviditetsrisk

Placeringar ska endast ske i instrument med god likviditet samt kunna omsättas till likvid inom 3 bankdagar.

Internbanken ska tillgodose att kommunen har en likviditet som täcker minst 100 % av den *låneskuld som förfaller inom en rullande tolv månadersperiod*.

Likviditet definieras som kassa och bank, finansiella tillgångar som kan omsättas inom 3 bankdagar, outnyttjad del av del av krediter, kreditfaciliteter och lånelöften.

4.3 Kredit- och motpartsrisk

Tillåtna motparter vid inlåning/placering

- Svenska staten, av svenska staten- eller de allmänna pensionsfondernas helägda dotterbolag
- Svenska kommuner och landsting
- Svenska eller utländska banken (svensk filial) med lägst rating BBB/Baa3
- Räntebärande värdepapper utgivna av svenska bolag eller institut med lägst rating BBB/Baa3
- Certifikat utgivna av svenska bolag med lägst rating K1/P1 och med en maximal löptid på 12 månader.

Tillåtna motparter vid derivataffär

- Svenska eller utländska banken (svensk filial) med lägst rating A-/A3

Rating enligt S&P Global, Moody's eller annat kreditvärderingsinstitut av samma dignitet och med jämförbar ratingskala.

4.4 Ränterisk

Räntebindning på upplåning sprids på olika löptider, antingen direkt via låneavtal eller genom räntederivat.

Avvägningen mellan lång och kort räntebindning bestäms av förmågan att klara perioder med höga räntor samt räntemarknadens förutsättningar.

Den genomsnittliga *räntebindningstiden* ska vara 1–6 år.

4.5 Valutarisk

Som huvudregel ska valutarisken minimeras. Lån i utländsk valuta ska valutasäkras på så sätt att alla betalflöden som uppstår i samband med upplåningen är i svenska kronor. Om placeringar sker i utländska räntebärande papper skall dessa valutasäkras till svenska kronor.

4.6 Operativa risker

Finansenheten ska för verksamheten ha en anpassad kompetens och bemanning där dualitetsprincipen tillämpas. Det innebär att affärsavslut och efterbearbetning utförs av olika medarbetare.

Finanschef ansvarar för att finansenheten har ändamålsenlig kompetens, tillgänglighet samt funktionella IT-system för att bedriva finansverksamhet

4.7 Användandet av derivatinstrument

Kommunen och bolagen har rätt att använda derivatinstrument i valuta- och ränteriskhanteringen. Räntederivat får endast användas till att förkorta eller förlänga räntebindningstiden på befintliga eller planerade framtida underliggande lån i skuldportföljen i syfte att få en jämn och stabil räntekostnad över tiden. Den förändrade risken ska vara mätbar och sämsta utfall ska gå att beräkna.

Lån i utländsk valuta ska normalt valutasäkras på så sätt att alla flöden som uppstår i samband med upplåningen är i svenska kronor.